

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Kontor
EU-grøn omstilling

Dato
22. februar 2022

J nr. 2021 - 4834

/ NABBE

Europa-Kommissionens forslag til ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne

KOM (2021) 802

Notatet sendes tillige til Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 15. december 2021 fremsat forslag om revision af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne. Forslaget er en del af Kommissionens Vinterpakke fra december 2021. Den supplerer Fit for 55-pakken, som har til formål at reducere EU's klimaudledninger med 55 pct. i 2030 ift. 1990-niveauet. Forslaget har til formål at understøtte reduktioner i drivhusgasemissioner fra bygningsmassen i EU.

Med revisionen foreslår Kommissionen at ændre en række af bestemmelserne i bygningsdirektivet, der skal bidrage til at øge renoveringsraten i Europa samt energieffektivisering og udbygning af vedvarende energi i bygningsmassen, herunder bl.a. renoveringshandlingsplaner, minimumsstandarder for bygningers energimæssige ydeevne, klimakrav til bygningers livscyklus, udvidelse af energimærkningsordningen og introduktion af en standard for nulemissionsbygninger.

Forslaget vurderes at kunne medføre lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom det forventes at kunne medføre statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervs-mæssige konsekvenser for Danmark. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere, herunder de potentielle konsekvenser for Danmark.

Regeringen hilser overordnet revisionen af bygningsdirektivet velkommen som et vigtigt bidrag til indfrielse af EU's klimamål. Forslaget flugter generelt med regeringens prioriteter om en forøget indsats for at reducere drivhusgasemissionerne fra bygningsmassen i EU, som kan bidrage til at indfri EU's og medlemslandenes klimamål. Regeringen vil fastlægge en konkret holdning til forslaget efter nærmere undersøgelse af forslagets bestemmelser.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (herefter Kommissionen) har den 15. december 2021 fremsat forslag om revision af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne (bygningsdirektivet), jf. KOM(2021) 802. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194, stk. 2, samt artikel 194, stk. 1, litra c. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 2. februar 2022.

Forslaget er en del af Kommissionens såkaldte Vinterpakke fra december 2021. Den supplerer Fit for 55-pakken, som har til formål at reducere EU's klimaudledninger med 55 pct. i 2030 ift. 1990-niveauet. Fit for 55-pakken er en del af opfølgningen på den Europæiske Grønne Pagt (European Green Deal).

Forslaget komplementerer de øvrige forslag i "Fit for 55"-lovpakken, herunder særligt forslaget til revision af hhv. direktiv for energieffektivitet og direktivet for fremme af vedvarende energi, som blev fremsat den 14. juli 2021.

3. Formål og indhold

Forslagets primære formål er at nedbringe drivhusgasemissionerne fra bygningsmassen i EU og dermed medvirke til at indfri EU's klimamål for reduktion af drivhusgasemissioner på mindst 55 pct. i 2030 samt klimaneutralitet senest i 2050. Dette skal bl.a. ske ved, at forslaget leverer en lang række af initiativerne i Kommissionens strategi om renoveringsbølgen fra oktober 2020, jf. KOM(2020) 662.

Kommissionen tildeles beføjelser til at udstede og opdatere relevante delegerede og implementerende retsakter for at supplere direktivet.

Nedenfor er de væsentligste forslag til revision i bygningsdirektivet gengivet.

Anvendelsesområde og definition af en nulemissionsbygning

Overordnet udvides bygningsdirektivets anvendelsesområde til at omfatte reduktion af drivhusgasemissioner fra bygninger mhp. at opnå en emissionsfri bygningsmasse i 2050. Dette indebærer, at forslaget introducerer en definition af nulemissionsbygninger ("zero emission buildings"), som nye bygninger skal leve op til frem mod 2027 og 2030. En nulemissionsbygning foreslås at være en bygning med en meget høj energimæssig ydeevne, hvor den meget lille mængde energi, der stadig kræves, dækkes fuldt ud af energi fra vedvarende energikilder produceret på stedet - fra et VE-fællesskab eller fra et fjernvarme- og -kølingssystem.

Definition af gennemgribende renoveringer

Med forslaget indføres en ny definition af gennemgribende renoveringer, som bl.a. skal benyttes til at danne incitament for renoveringsprojekter. Definitionen sigter mod, at gennemgribende renoveringer af eksisterende bygninger mindst skal svare

til de nuværende energikrav til nye bygninger. Efter 2030 skal definitionen svare til nulemissionsbygninger.

Renoveringshandlingsplaner

Med forslaget introduceres krav om, at medlemsstaterne skal udarbejde en renoveringshandlingsplan, som skal erstatte den nuværende langsigtede renoveringsstrategi. Renoveringshandlingsplanen har til formål at fremme renoveringer af bygningsmassen for i sidste ende at opnå en bygningsmasse med nulemissioner i 2050. Renoveringshandlingsplanen skal bl.a. indeholde:

- En oversigt over den nationale bygningsmasse.
- En køreplan med nationale mål for den årlige renoveringsrate, fordeling af energimærker, energiforbrug samt drivhusgasudledning for 2030, 2040 og 2050.
- En oversigt over implementerede og planlagte politikker.
- En oversigt over den nødvendige finansiering for at implementere køreplanen.

Der skal sendes et udkast til en renoveringshandlingsplan til Kommissionen senest den 30. juni 2024. Medlemsstaterne skal have foretaget offentlig høring af udkastet forud for oversendelse til Kommissionen. Herefter vurderer Kommissionen udkastets ambitionsniveau ud fra en række parametre, hvorefter Kommissionen kan udstede evt. landespecifikke henstillinger mhp. efterfølgende justering, inden den endelige renoveringshandlingsplan skal sendes til Kommissionen senest den 30. juni 2025 og herefter hver 5. år.

Krav til nye bygninger

Det foreslås, at alle nye bygninger skal være nulemissions bygninger (ZEB) i 2030 og i 2027 for nye bygninger benyttet eller ejet af offentlige myndigheder. Definitionen af ZEB medfører både krav til, hvor meget energi der maksimalt må anvendes i nye bygninger, samt et krav om at det energiforbrug, der måtte være i bygningen, opvejes af tilsvarende produktion af vedvarende energi produceret på stedet ("on site"), fra lokale energifællesskaber eller fjernvarme. En nulemissionsbygning må derudover ikke bidrage til, at der udledes emissioner fra fossile brændsler direkte på matriklen. Kun i tilfælde, hvor ingen af de ovennævnte energikilder er mulige at anvende, kan energi fra nettet anvendes.

Klimakrav til bygningers livscyklus

Med forslaget tager Kommissionen de første skridt mod at adressere drivhusgasemissioner i hele en bygnings livscyklus. Her skal både bygningens direkte emissioner samt den indlejrede energi i byggematerialerne indgå. Med forslaget stiller Kommissionen derfor krav om indførelse af et deklarationskrav til nye bygningers klimapåvirkning for hele bygningens livscyklus. Fra 2027 skal der gennemføres en livscyklusvurdering på større nye bygninger, hvilket udbredes til alle bygninger fra 2030. Deklarationen skal fremgå af bygningens energimærke. Endvidere henviser forslaget

til Kommissionens bud på en fælles metode til evaluering af en bygnings bæredygtighed Level(s). Med Level(s) kan man vurdere en bygnings miljøpåvirkning og estimere totaløkonomi til opførelse, drift, vedligeholdelse over bygningens levetid.

Minimumsstandarder for eksisterende bygninger

For at fremme renoveringsindsatsen i eksisterende bygninger (herunder bygningerne med dårligst energimæssig ydeevne) foreslår Kommissionen at indføre minimumsstandarder for eksisterende bygningers energimæssige ydeevne (MEPS) på EU-niveau. Disse skal fastsætte en nedre grænse for eksisterende bygningers energimæssige ydeevne og sikre, at der foretages renovering af ineffektive bygninger.

Forslaget til MEPS indebærer en trinvis indfasning af krav om, at bygninger med dårligst energimæssig ydeevne (energimærke G) skal leve op til bestemte minimumsniveauer efter energimærkningskalaen. Dette skal munde ud i, at alle eksisterende bygninger og bygningsenheder, der ejes af offentlige organer samt erhvervsbygninger ud over dem, der ejes af offentlige organer minimum, skal have opnået energimærke F i 2027 og E i 2030, mens beboelsesejendomme skal opnå energimærke F og E frem mod hhv. 2030 og 2033. Endvidere pålægges medlemsstaterne i overensstemmelse med renoveringshandlingsplanen at skitsere en plan for at opnå højere energimærker frem mod 2040 og 2050. Hensigten er at opnå nulemissionsbygninger i 2050. Dertil får medlemsstaterne mulighed for at introducere nationale minimumskrav for alle andre typer eksisterende bygninger.

Visse typer af bygninger foreslås undtaget fra kravet om at opnå energimærke E i 2030 og 2033, herunder bevaringsværdige bygninger, bygninger der anvendes til religiøse formål, samt midlertidige bygninger, boliger der sjældent anvendes (f.eks. sommerhuse) og bygninger med et nytteareal mindre end 50 m².

Med forslaget lægges også op til, at medlemsstaterne skal medvirke til at sikre, at kravene overholdes ved både at tilbyde finansieringsmuligheder, teknisk assistance m.m., jf. afsnit om finansielle incitamenter. Endvidere skal medlemsstaterne føre kontrol og fastsætte sanktioner for manglende overholdelse af kravene.

Bygningsrenoveringspas

Med forslaget introduceres et frivilligt bygningsrenoveringspas, som skal beskrive en handlingsplan for den trinvis renovering af en bygning. Dette vil indebære en betydelig forbedring af bygningens energimæssige ydeevne. Renoveringspasset skal bl.a. beskrive de forventede fordele ved renoveringen, herunder energi- og CO₂-reduktioner, forbedringer af indeklima og komfort samt muligheder for økonomisk støtte og teknisk vejledning. Renoveringspasset skal udarbejdes af kvalificerede og certificerede eksperter på baggrund af en fysisk inspektion af bygningen. Eftersom renoveringspasset indføres som en frivillig ordning, vil beslutning om udarbejdelse være op til den enkelte bygningsejer. Med forslaget bemyndiges Kommissionen endvidere til senest den 31. december 2023 at udstede en delegeret retsakt, som fastlægger

en harmoniseret ramme for bygningsrenoveringspasset, herunder indhold, udarbejdelse, krav til eksperter m.v. Medlemsstaterne skal senest den 31. december 2024 have implementeret nationale ordninger for renoveringspasset.

Ladestandere

Det følger af forslaget, at kravene til etablering af ladestandere i forbindelse med bygninger udvides væsentligt. Både med hensyn til hvilke bygninger der omfattes af kravet, hvilke krav der er til ladestanderne, og hvor mange ladestandere der skal etableres. Derudover stilles der krav om etablering af cykelparkeringspladser ved nybyggeri og større renoveringer. Endelig strammes kravet til kabellægning, således at flere parkeringspladser fremover skal gøres klar til installation af ladestandere.

Dataudveksling

Med forslaget skal medlemsstaterne fremadrettet sikre, at bygningsejere, lejere og administratorer kan få direkte adgang til deres bygnings systemdata og dele disse data med tredjepart. Bygningers systemdata defineres som bestående minimum af alle data relateret til den energimæssige ydeevne af bygningselementer og bygnings-services, bygningsautomatisering og kontrolsystemer, målere og ladepunkter for e-mobilitet. Det indgår i forslaget, at bygningsejere, lejere og administratorer ikke må opkræves omkostninger for deres adgang til data eller ved deling med tredjepart. Medlemsstaterne er ansvarlige for fastsættelse af relevante gebyrer for adgang til data for andre parter. Med forslaget bemyndiges Kommissionen til at udstede implementeringsretsakter, som fastsætter rammerne for adgang til data.

Smart Readiness Indicator

Det foreslås at reducere den nuværende valgfrihed for implementering af *Smart Readiness Indicator* (SRI), en indikator til beskrivelse af bygningers intelligensparathed, således at ordningen senest den 31. december 2025 skal anvendes nationalt for store bygninger med et varme- eller kølebehov på over 290 kW. Det foreslås endvidere, at Kommissionen bemyndiges til at udstede en implementeringsretsakt, der skal præcisere de nærmere betingelser for implementeringen, og en delegeret retsakt som skal indeholde de nærmere rammer for ordningen.

Finansielle incitament og markedsbarrierer

Med forslaget udvides de eksisterende bestemmelser i bygningsdirektivet om finansielle incitament, og der lægges en række nye krav til. Det foreslås således, at medlemsstaterne fremadrettet skal levere passende finansiering, hjælpetiltag og andre mekanismer til at modvirke markedsbarrierer og stimulere de nødvendige energirenoveringer i overensstemmelse med renoveringshandlingsplanerne samt understøtte transformationen af bygningsmassen til nulemissionsbygninger i 2050. Medlemsstaterne skal endvidere tage lovgivningsskridt til at fjerne ikke-økonomiske barrierer for bygningsrenoveringer.

Det foreslås konkret, at medlemsstaterne skal iværksætte eller sikre tilstedeværelse af en lang række initiativer, herunder f.eks. faciliteter med teknisk assistance (f.eks.

one-stop-shops), at lån til energieffektive bygningsrenoveringer tilbydes bredt, samt at udrulningen af finansielle redskaber fremmes, herunder f.eks. lån og realkreditlån til energieffektiviserende tiltag, skatte- og moms-foranstaltninger, puljer målrettet gennemgribende renoveringer, garanterede fonde m.m. Det foreslås endvidere, at medlemsstaterne skal tilskynde gennemgribende renoveringer via større administrativ, teknisk og finansiell støtte, sikre at der faciliteres aggregering af projekter og målrette finansiering til, at arbejdsstyrken i bygningssektoren er tilstrækkelig stor og tilpas uddannet.

Dertil foreslås der indført forbud mod, at medlemsstaterne yder støtte til installation af kedler, som anvender fossile brændsler. Endelig foreslås det, at medlemsstaterne skal prioritere finansiering til personer ramt af energifattigdom m.fl., samt at finansiell støtte til renovering af udlejningsejendomme skal være til fordel for både ejer og lejer, f.eks. via boligstøtte eller ved at indføre lofter for udlejningstigninger.

Energimærkningsordningen

Det foreslås, at energimærket (certifikat, som viser den energimæssige ydeevne for bygningen) gøres mere sammenlignelig på tværs af EU og udvides til at omfatte flere bygninger. Endvidere foreslås der krav om opsamling og deling af data fra energimærker samt om hyppigere energimærkning af bygningerne med dårligst energimæssig ydeevne. Endelig foreslås det at gøre energimærker mere synlige, således at de indeholdte oplysninger bedre kan formidles til bygningsejere, finansielle investorer og offentlige myndigheder m.fl. De foreslåede ændringer medfører, at energimærkningsordningen udvides fra at være et informationsværktøj til i større udstrækning at blive en kontrolmekanisme for mindstekrav til energiydelse for eksisterende bygninger. Derudover foreslås det at koble energimærket med andre instrumenter, som f.eks. SRI-ordningen, bygningsrenoveringspasset, livscyklusvurderinger for nye bygninger, nationale bygningsrenoveringshandlingsplaner og taksonomien for bæredygtige investeringer.

Det foreslås dertil, at der senest i 2025 introduceres en harmoniseret energimærkeskala. I hvert medlemsland skal den dårligst ydende energiklasse, G, svare til de 15 pct. bygninger, som trænger mest til energirenovation, mens bygninger med energimærke A tilhører den nye definition af nul-emissionsbygninger. [I Danmark vil dette medføre, at flere bygninger end i dag bliver indplaceret under energimærke G.]

Kravet om regelmæssig energimærkning af offentlige bygninger udvides med forslaget både i forhold til omfattede bygninger og kategoriseringen af offentlige bygningsejere. Der foreslås også indført krav om energimærkning ved større renoveringer, samt at muligheden for at undtage visse bygninger skal udgå, f.eks. sommerhuse og fredede bygninger. Dermed stilles der også krav om energimærkning af alle bygninger, som annonceres til salg, sælges eller udlejes. Gyldighedsperioden af energimærket foreslås endvidere halveret fra de nuværende 10 år til 5 år for bygninger med energimærke D-G efter den harmoniserede skala.

På flere andre områder medfører forslaget, at bygningsdirektivet ændres fra at fastlægge rammerne for energimærkningsordningen til i højere grad at harmonisere ordningen på tværs af medlemsstaterne. Dette ses f.eks. særligt i forhold til beregningsmetode, krav om on-site (energi, der produceres på stedet) besigtigelse og indhold i rapporter, samt en øget kontrolindsats med henblik på at sikre retvisende energimærkninger.

National database over bygningers energimæssige ydeevne

Med forslaget bliver det et krav, at der skal oprettes nationale databaser, som skal samle og udstille data om de enkelte bygningers energimæssige ydeevne, samt den generelle tilstand for bygningsmassen på nationalt niveau. Dette er en del af Kommissionens mål om bedre oplysning til EU-borgerne om bygningers energimæssige ydeevne og bæredygtighed. Hensigten med databasen er primært at reducere omkostninger til administration og regelefterlevelse, samt til at lette administrative procedurer i forbindelse med bygningsrenoveringer. Data skal primært hentes fra bygningernes energimærker, samt fra eftersynsrapporter fra varme-, ventilations- og køleanlæg, bygningsrenoveringspas og SRI-ordningen. Dertil foreslås det, at data minimum en gang årligt skal deles via det fælles europæiske initiativ, *Building Stock Observatory*, og at Kommissionen bemyndiges til senest den 30. juni 2024 at udstede en implementeringsretsakt, som skal fastlægge de nærmere rammer for dataoverførelsen.

Ændring af beregningsmetode

I forslagets bilag I lægger Kommissionen op til, at beregningsmetoden, der benyttes til at dokumentere bygningers energimæssige ydeevne, skal ændres. Metoden benyttes både ved krav til nye bygninger og ved energimærkning af bygninger. Ændringerne indebærer bl.a., at medlemsstaterne skal sørge for, at beregningen afspejler det typiske energibehov i bygninger mere præcist i forhold til den gennemsnitlige brug af bygningerne. Derudover skal selve beregningsprogrammet ændres, da der foreslås nye krav til præcisionen af beregningerne.

Eftersyn og rapporter om varme-, ventilations- og klimaanlæg

Det foreslås, at bestemmelserne i bygningsdirektivet om varme-, ventilations- og klimaanlæg slås sammen til én bestemmelse, og at der stilles krav om etablering af separate inspektionsordninger for anlæg i hhv. boliger og ikke-boliger.

Anlæg med størrelsen 70–290 kW vil efter forslaget skulle efterses mindst hvert femte år, og anlæg større end 290 kW vil skulle efterses mindst hvert andet år. Der skal endvidere oprettes en national database, hvoraf eftersynsrapporterne skal fremgå. Det vil fortsat være muligt at implementere eftersynskravene via en alternativ metode.

Endelig foreslås det, at erhvervsbygninger med anlæg over 70 kW skal implementere bygningsautomatik og kontrolsystemer senest den 31. december 2029. Der foreslås derudover krav til etablering af simpel bygningsautomatik og kontrolsystemer for nye

beboelsesbygninger eller beboelsesbygninger, der gennemgår en væsentlig ombygning.

Øvrige ændringer

Med forslaget bliver det op til medlemsstaterne at sikre, at de professionelle aktører i renoveringsbranchen har et tilstrækkeligt højt kvalifikationsniveau. Medlemsstaterne får også øget fleksibilitet ved fastsættelse af nationale krav til opvarmningsanlæg, hvilket alt andet lige giver øget mulighed for at udfase fossile brændsler via krav til anlæggets drivhusgasudledninger eller det brændsel, som benyttes af anlægget.

Det foreslås endvidere, at nye boliger og boliger, der får foretaget gennemgribende renovering, fra den 1. januar 2025 skal have installeret et monitoringsystem samt et effektivt kontrolsystem, som kan sikre den bedst mulige distribution og brug af energi.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure medlovgiver, jf. art. 294 i TEUF. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget overholder nærhedsprincippet. Kommissionen bemærker således, at selv om bygninger er lokal infrastruktur, så er utilstrækkelig renoveringshastighed m.v. et fælles problem på tværs af medlemsstaterne, og de underliggende udfordringer for yderligere renoveringer er for det meste af ikke-økonomisk karakter og også ens på tværs af medlemsstaterne. Ifølge Kommissionen er det derfor nødvendigt med handling i form af en fælles EU-ramme for dekarboniseringen af bygningsmassen i EU, da det vil give sikkerhed og forudsigelighed for alle aktører på tværs af forsyningskæderne i bygningssektoren i EU, samtidig med at kravene foreslås at være fleksible og kunne tilpasses nationale forhold.

Rammevilkår på EU-niveau vil ifølge Kommissionen stimulere og understøtte bygningsrenoveringer i EU, herunder i medlemsstater, der som udgangspunkt har lavere ambitionsniveauer. Dette skyldes bl.a. at stærke regulatoriske signaler vil give sikkerhed for investorer og dermed fremme investeringer m.v. i bygningsrenoveringer. Kombineret med fælles standarder, teknologi og adgang til information vil det også sikre, at bygningssektoren reducerer sine drivhusgasemissioner på den mest omkostnings-effektive måde, f.eks. gennem stordriftsfordele. Bygninger flytter ikke på tværs af grænser, men bygningsrelateret finansiering samt de teknologier og løsninger, der er installeret heri, gør. En fælleseuropæisk tilgang vil derfor ifølge Kommissionen samlet set give en *merværdi* i forhold til, hvis medlemsstaterne fastsætter regulering hver for sig.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering af, at forslaget og ændringerne i det eksisterende direktiv er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forslaget vil få betydning for en række eksisterende love og bekendtgørelser. Nedenfor er oplistet de love og bekendtgørelser, som vurderes omfattet af forslaget:

- Bekendtgørelse nr. 1923 af 8. oktober 2021 af lov om fremme af energibesparelser i bygninger
- Bekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016 af byggelov med senere ændringer
- Bekendtgørelse nr. 1651 af 18. november 2020 om energimærkning af bygninger
- Bekendtgørelse nr. 939 af 19. maj 2021 om Håndbog for Energikonsulenter (HB2021)
- Bekendtgørelse nr. 262 af 15. marts 2013 om anvendelse af administrative bødeforelæg ved overtrædelse af lov om fremme af energibesparelser i bygninger eller regler udstedt i medfør heraf
- Bekendtgørelse nr. 60 af 27. januar 2011 om gebyrer og honorarer for ydelser efter lov om fremme af energibesparelser i bygninger
- Bekendtgørelse nr. 1018 af 22. oktober 2008 om offentliggørelse af energimærkninger af bygninger og eftersynsrapporter om kedel- og varmeanlæg m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1399 af 12. december 2019 om bygningsreglement 2018 med senere ændringer
- Bekendtgørelse nr. 181 af 5. marts 2020 om forberedelse til og etablering af ladestandere i forbindelse med bygninger
- Cirkulære nr. 9909 af 9. december 2020 om energieffektivisering i statens institutioner

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne medføre behov for at ændre i en række love og bekendtgørelse, jf. ovenfor under punkt 6, ligesom der kan være behov for at udstede nye bekendtgørelser. Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder de potentielle lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget indeholder en række krav og forpligtelser, der kan have væsentlige økonomiske konsekvenser for stat, erhverv og husholdninger. Omkostningernes omfang vil afhænge af, i hvor høj grad forslaget pålægger Danmark, de danske forbrugere og husholdninger samt danske virksomheder krav og forpligtelser, der ligger ud

over allerede vedtaget national politik, samt hvilke instrumenter der bringes i anvendelse til at indfri disse. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere de økonomiske konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser. Dette skyldes bl.a., at der kan blive behov for at fastsætte en række nye støtteordninger, f.eks. i forbindelse med opdatering af bygningsmassen til energimærke E frem mod 2030 og 2033 (jf. forslag til nye minimumskrav til bygningers energimæssige ydeevne). Det vurderes endvidere at kunne medføre udgifter til renovering af den offentlige bygningsmasse. Dertil kan der være behov for øget tilsyn og kontrol med virksomheder vedr. opfyldelse af nye krav i direktivet, hvorfor forslaget forventes at kunne medføre væsentligt forøgede udgifter til administration. Administrative og statsfinansielle udgifter vedrørende EU-sager afholdes som udgangspunkt inden for ressortministeriets egne rammer, jf. *Budgetvejledningen 2.4.1*. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere, herunder omfanget af de potentielle statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes potentielt at kunne medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Det vurderes bl.a. at kunne medføre væsentlige omkostninger for bygningsejere, og særligt for ejere af bygninger med dårlig energimæssig tilstand, jf. introduktionen af minimumsstandarder for bygningers energimæssige ydeevne. Konsekvenserne for bl.a. bygningsejere vil afhænge af, hvordan evt. støtteordninger el.lign. udformes. Forslaget kan dog på sigt potentielt også medføre omkostningsreduktioner for bygningsejere, da mere energieffektive bygninger og bygninger forsynet med vedvarende energi vil medføre lavere energiregninger, såfremt renoveringerne er rentable. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere, herunder de potentielle samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes overordnet at kunne medføre både positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. Dansk erhvervsliv har en styrkeposition inden for energieffektivisering, hvorfor øgede krav på EU-niveau kan medføre øget efterspørgsel på danske energieffektiviseringsteknologier. Dertil kommer, at forslaget indeholder initiativer, som vil gøre det nemmere at tilrettelægge omkostningseffektive renoveringsforløb. Forslaget kan dog også få erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet samt medføre nye administrative byrder pga. nye krav til bl.a. energimærkning af bygninger, klimakrav til bygningers livscyklus m.v. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere, herunder de potentielle erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vurderes at kunne få positive konsekvenser for klimaet og miljøet, da forslaget bidrager til opfyldelse af Parisaftalens målsætninger, EU's klimamål og FN's verdensmål. Dertil kommer, at forslaget forventes at få afledte positive konsekvenser for forsynings sikkerheden, beskæftigelsen, indeklima og sundhed. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere, herunder hvilke klimamæssige og andre potentielle konsekvenser det kan have for Danmark.

8. Høring

Kommissionens forslag er den 15. december 2021 sendt i høring i specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik med frist den 7. januar 2022.

Der er modtaget høringssvar fra Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT-kartellet), BL – Danmarks Almene Boliger, Danske Arkitektvirksomheder, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Industri, Dansk Metal, Danske Regioner, Drivkraft Danmark, EjendomDanmark, FinansDanmark, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Intelligent Energi, Kommunernes Landsforening, Rambøll, Rockwool, Rådet for Grøn Omstilling, Synergi, TEKNIQ, Velux og Historiske Huse.

Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT) tilslutter sig høringssvaret fra Rådet for Grøn Omstilling, jf. nedenfor. BAT byder forslaget velkommen, men pointerer også en række mangler. BAT mener, at forslaget mangler fokus på indeklima og foreslår, at der indføres nationale minimumskrav til kvaliteten af indeklimaet ved både nybyggeri og den eksisterende bygningsmasse. BAT sætter endvidere spørgsmålstejn ved den foreslåede definition af nulemissionsbyggeri og foreslår, at der i stedet sættes krav til, at bygningernes resterende energiforbrug generes af VE, uden at disse krav har indvirkning på målet om nulemissionsbygninger gennem en 'EE først'-tilgang. BAT vurderer hertil, at også beregningen af bygningers VE-produktion på netto-årsbasis er u hensigtsmæssig grundet bl.a. årstidsbaserede svingninger i VE-produktion og energiforbrug. BAT foreslår, at det bør overvejes, om bygninger bør kunne tælle den VE-produktion med, som den selv forbruger i samme stund, som produktionen foregår. BAT støtter op om de foreslåede minimumskrav til bygninger (MEPS), men finder det beklageligt, at den resterende bygningsmasse (ud over energimærke G og F). BAT sætter spørgsmålstejn ved Kommissionens valg om at gøre store dele af energimærkerne valgfrie, da de også åbner op for mulighederne for at sænke ambitionsniveauet for energimærkerne. BAT støtter derudover op om fokus på ladeinfrastrukturen til el- og plugin-biler. Hertil mener BAT, at renovering mhp. EE bør foretages på baggrund af uvildig rådgivning, og at effekterne skal være dokumenterbare. BAT mener afslutningsvis, at 2027 revisionen bør fremrykkes til fx 2025 til at vurdere, om tiltagene også er tilstrækkelige til at nå 2030-målsætningen.

BL – Danmarks Almene Boliger (BL) finder det overordnet set positivt med ensartet data for energimærker på tværs af landene i EU. BL mener, at det bør undersøges, om der kan udvikles energimærker, der i højere grad baseres på faktisk forbrug frem for beregnet forbrug. BL finder forslaget om MEPS bekymrende, da de ikke bør undergrave eksisterende nationale krav og forpligtelser. Når den foreslåede harmoniserede skala for energimærker træder i kraft fra 2025, finder BL det tvivlsomt og

uhensigtsmæssigt, om de 15 pct. mindst energieffektive bygninger svarende til energimærke G skal udfases, hvis de ikke kan nå at løftes til energimærke F allerede i 2027. BL opfordrer til, at nye minimumskrav til energieffektivitet stilles til bygninger, som, baseret på det nuværende system for energimærker, har lavest energieffektivitet. Endelig finder BL det afgørende, at de lovgivningsmæssige tiltag i Fit for 55 er proportionale og balancerer sociale hensyn, hvorfor renoveringer skal ske ud fra et totaløkonomisk princip med fokus på reel værdi for borgerne. BL er bekymrede for, at den samlede mængde af regulering i lovpakken overstiger, hvad der er nødvendigt for at nå klimamålene, samt at der kan opstå et uhensigtsmæssigt samspil mellem de forskellige reguleringssystemer i Fit for 55-pakken.

Danske Arkitektvirksomheder (DAC) tilslutter sig Rådet for Grøn Omstillings høringssvar, jf. nedenfor.

Dansk Energi (DE) hilser Kommissionens forslag velkommen. DE roser den foreslåede mulighed for at fjerne finansielle incitamenter til anvendelse af fossile brændsler i opvarmning af bygninger, fx gaskedler. DE minder om, at øget energieffektivisering ikke alene kan løse klimaudfordringen. DE anbefaler, at bygninger i højere grad skal understøttes i deres fleksibilitet gennem automatik og tillade tovejskommunikation samt i deres evne som lagringsenheder i energisystemet. DE hilser begrebet om nulemissionsbygninger velkommen, men finder det bekymrende, at definitionen ikke tager nok højde for de socioøkonomiske aspekter, idet lokale VE-løsninger på matriklen vil gøre den grønne omstilling unødigt dyr frem for mere effektive løsninger som offshore vindmølleparker eller solcelleparker. Endelig hilser DE forslaget om at sænke grænseværdien for inspektioner af automatiserings- og kontrolsystemer for bygninger med et effektivt output på 70 kW og over fra 2029 for velkommen. DE finder det dog bekymrende, at Kommissionen sætter implementeringsdatoen for sent og mener, at det bør indføres endnu tidligere, fx i 2024.

Dansk Fjernvarme (DFj) finder oveordnet set forslaget positivt og tilslutter sig forslagets intentioner. DFj påpeger dog det systematiske problem i både det eksisterende og foreslåede bygningsdirektiv, at bygninger betragtes som isolerede "øer" uden samspil med den tilsluttede energiforsyning. DFj påpeger ligeledes det store problem i, at forslaget lægger op til yderligere krav og målsætninger, når der samtidig sættes strengere krav i EE-direktivet og VE-direktivet. Eksempelvis mener DFj, at bygningsdirektivet bør overlade definitionen af "effektiv fjernvarme" til EE-direktivet, herunder hvordan den skal udvikles frem mod 2050, samt lade VE-direktivet regulere dens VE-andel. DFj mener, at bygningers energieffektivitet (energibehov) bør adskilles fra energiproduktionen og i stedet bør de lades regulere hver for sig. Ifølge DFj vil dette sikre, at alle bygninger bliver energieffektive efter de samme krav, mens forbrugerne får mulighed for at vælge mellem opvarmningsformer og energiproduktionsanlæg, der giver bedst mening samfundsmæssigt og systemmæssigt i det konkrete område.

Dansk Industri (DI) mener, at begrebet "nulemissionsbygninger" bør gøres mere fleksibelt for at sikre en omkostningseffektiv grøn omstilling, hvorved løsningerne kan tilpasses til de forskellige energisystemer i medlemslandene, som fx det grønne, integrerede danske energisystem. DI ser det dertil som positivt, at effektiv fjernvarme tælles med som grøn energiforsyning i forslaget, men understreger vigtigheden af,

at primærenergifaktorerne for fjernvarmesystemerne reelt kan tilpasses på en fleksibel måde, da alternativet er, at det bliver uforholdsmæssigt vanskeligt for fjernvarmekunder at opfylde kriterier for bruttoenergiforbrug i nulemissionsbygninger. DI støtter forslaget kriterier for minimumskrav til energieffektivitet i nye bygninger og ved større renoveringer af eksisterende bygninger. DI finder det positivt, at forslaget lægger op til krav om vurdering af nye bygningers CO₂-aftryk på basis af livscyklusvurderinger, men ser dog gerne, at forslaget foldes mere ud ift. videreudvikling af fælles metoder og standarder. DI foreslår, ifm. flere af forslagetets initiativer, der kræver vurderinger af "qualified and certified experts", at bygningsejere med et certificeret energiledelsessystem får mulighed for med egne eksperter at udarbejde analyser og rapportere resultater. Hertil mener DI, at renoveringspas af bygninger bør samtenkes med energimærkning af bygninger for at minimere mindre bygningsejeres udgifter til konsulentydelser. DI støtter ambitionen om en gradvis udfasning af olie- og gasfyr til opvarmning af bygninger, men mener at der bør tages højde for de industrivirksomheder, som ikke umiddelbart kan konvertere til varmepumper el. lign. som følge af, at de i dag anvender fossile kedler. Endelig støtter DI forslaget om skærpede krav til etablering af ladestandere ved etablering af nye parkeringspladser ved større bygninger, men udrulning af ladestandere på fx eksisterende parkeringspladser bør kunne foregå på markedsvilkår.

Dansk Metal (DM) bakker overordnet op om den foreslåede revision af bygningsdirektivet. DM mener, at det er vigtigt at sikre et højt ambitionsniveau for Fit for 55-pakken, herunder bygningsdirektivet. Danmark bør ifølge DM arbejde for høje standarder for bygningers energimæssige ydeevne på tværs af Europa, idet der i Danmark kan være et eksportpotentiale for de omkring 8000 virksomheder, der er en del af forsyningskæderne for grønne teknologier og varer. Dette vil ifølge DM bidrage til grønne arbejdspladser i Danmark, herunder til de mange medlemmer af DM i industriens grønne virksomheder. DM mener, at der kan være et yderligere potentiale i forslaget til minimumsstandarderne (MEPS). DM foreslår, at et højere mål kunne være at sigte mod energimærke D frem for E i 2030 eller 2033. Alternativt kan man fastholde de nuværende grænser og tilføje et mål om energimærkning D for alle bygninger i 2035. Endelig finder DM det nødvendigt, at bygningsdirektivet skal finde løsninger for de negative konsekvenser som nogle europæere oplever som følge af den grønne omstilling, herunder industriansatte i de energifattige områder af Europa. DM lægger afgørende vægt på, at bygningsdirektivet skal berøre problemet med energifattigdom. For DM bør der være et særligt fokus på at sikre energifattige europæeres finansielle muligheder for at energirenovere deres boliger, for derved ikke at risikere øget modstand mod den grønne omstilling. Som eksempel mener DM, at der som del af den samlede Fit for 55-pakke tilskyndes til bedre muligheder for adgang til tilskud til at energirenovere energifattige europæeres boliger for både at mindske CO₂-udledninger og samtidig mindske problemerne ved energifattigdom.

Danske Regioner er enige i det overordnede formål med forslaget og anerkender, at energiforbruget i bygninger er en central del af den samlede indsats for at reducere CO₂-udledningen. Dertil er Danske Regioner enige i, at det offentlige skal gå foran i klimaindsatsen. Samtidig er det Danske Regioners vurdering, at særligt de foreslåede minimumsstandarder til eksisterende bygninger stiller store krav til regionernes bygningssmasse inden for en meget kort tidshorison. Danske Regioner vurderer, at

forslaget kan medføre betydelige merudgifter til renoveringen af den eksisterende bygningsmasse, da der er tale om en væsentlig skærpelse af eksisterende krav. Danske Regioner vurderer, at det kan få stor økonomisk betydning for regionerne, da regionernes eksisterende bygninger ofte har en meget lav energiklasse i henhold til energimærkeordningen. For Danske Regioner er det ligeledes vigtigt, at renovering af bygningsmassen sker ud fra en betragtning om, hvor der fås mest klima og miljø for pengene med øje for den generelle sygehusplanlægning. Danske Regioner vurderer, at kravene til renovering af den eksisterende bygningsmasse inden 2027 ikke er realistiske inden for rammerne af det nuværende anlægsloft.

Drivkraft Danmark støtter overordnet målene med Fit for 55-pakken og EU's målsætninger om at accelerere omstillingen frem mod klimaneutralitet i 2050, herunder den overordnede revision af EPBD og dets fokus på bygningers energieffektivitet som et hurtigt middel til at nå CO₂-reduktioner. Samtidig understreger Drivkraft Danmark vigtigheden af, at der opsættes teknologineutrale krav til, hvordan mål for energieffektivitet og CO₂-reduktioner nås. I direktivet foreslås det, at medlemsstaterne fra 2027 ikke længere må give tilskud til kedler fyret med fossile brændsler. Drivkraft Danmark mener i den forbindelse, at det skal sikres, at forslaget ikke bliver et forbud mod en bestemt teknologi som kedlen, men mod de fossile brændsler. Drivkraft Danmark støtter derfor en tilgang med fokus på brændslet frem for teknologien som der fx gennem et CO₂-fortrængningskrav giver mulighed for at fremme udviklingen og anvendelsen af bl.a. grønne brændsler og gasser.

EjendomDanmark støtter op om direktivets højere og mere konkrete ambitioner. EjendomDanmark hilser det som udgangspunkt velkommen, at direktivet udvides til også at omfatte den eksisterende bygningsmasse. EjendomDanmark mener, at det er vigtigt med bedre muligheder for finansiering og øget reduktion af barrierer for grønne investeringer samtidig med, at man har øje for de administrative og økonomiske byrder. EjendomDanmark mener dertil, at der er et manglende fokus på bygningers bredere betydning for den grønne omstilling. Når ladeinfrastruktur er inkluderet som element i direktivet, mener EjendomDanmark, at der også bør inkluderes muligheder for at fremme bygningsinvesteringer, der understøtter fx øget affaldssortering eller klimatilpasning. EjendomDanmark støtter dertil, at der skabes bedre og mere direkte adgang til bygnings- og forbrugsdata. Endelig mener EjendomDanmark, at direktivet skal understøtte de mest effektive investeringer i energiforbedringer ved at gøre det til et selvstændigt mål i direktivets præambel.

FinansDanmark anfører, at energieffektivisering af bygningsmassen spiller en vigtig rolle i at fremme den grønne omstilling og dekarboniseringen i EU og Danmark. FinansDanmark anfører endvidere, at der er behov for at fremme energiforbedringer af eksisterende boliger og sikre, at nye boliger er tilstrækkeligt energieffektive, hvorfor FinansDanmark generelt støtter tiltag, der bidrager til at opnå omkostningseffektive energieffektiviseringer samt nedbringelse af udledningen fra bygninger. Ifølge FinansDanmark er forslaget til minimumsstandarder for den energimæssige ydeevne et meget vidtrækkende forslag, som potentielt kan få betydelige økonomiske konsekvenser for mange danske boligejere, og der er ifølge FinansDanmark en forbindelse

til den finansielle lovgivning, der f.eks. stiller krav den økonomiske formåen af låntagere. Ifølge FinansDanmark kan forslaget medføre renoveringssomkostninger for op mod 30 pct. af boligerne i Danmark, og det må forventes samlet set at løbe op i milliardbeløb, der risikerer at blive pålagt boligejere. Ifølge FinansDanmark vil der også være tale om energirenoveringer i beløbsstørrelser, som ikke står mål med værdien af boligen, og det må ifølge FinansDanmark antages, at boliger kan blive usælgelige, ejendomme kan blive overbelånt og boligejere insolvente som følge af forslaget. Ifølge FinansDanmark vil dette særligt ramme i områder, hvor der er en stor andel af boliger med et lavt energimærke, og hvor renoveringer ikke automatisk modsvares af prisstigninger. FinansDanmark anfører, at konsekvenserne vil kunne mærkes, senest fra forslaget er vedtaget, og ikke først når kravet er gjort gældende i 2030 eller 2033, da det vil afspejle sig i prisdannelsen, ejendomsvurderinger mv. Derved kan forslaget få øjeblikkelig og betydelig økonomisk konsekvens for boligejere med de pågældende energimærker (F og G). Dette skal sammenholdes med, at boligfinansiering typisk sker med lange løbetider, hvorved en effekt på prisen såvel som et lovkrav om ikke-økonomisk rentable renoveringer kan have en effekt på boligejerens gælds niveau og i værste fald medføre insolvens. FinansDanmark opfordrer endvidere til, at der sikres overensstemmelse med og tænkes i sammenhænge mellem bygningsdirektivet og EU-Taksonomiens kriterier for "grønne" renoveringer af ejendomme.

Forbrugerrådet Tænk tilslutter sig Rådet for Grøn Omstillings hørings svar, jf. nedenfor. Dertil støtter Forbrugerrådet Tænk generelt set op om forslaget. Forbrugerrådet Tænk påpeger behovet for at udbygge kravene til indsats for støtte og vejledning til forbrugerne, idet "Bedre og mere vejledning" samt "Energitilskud" kommer ind som nr. et og to til, hvordan forbrugerne synes regeringen bør motivere eller påvirke dem til at nå målene med energisparetiltagene. Forbrugerrådet Tænk foreslår herudover en udvidelse af "one-stop-shops" artikler i forslaget til at være mere omfattende i form af bedre finansiering, grænseoverskridende deling af bedste praksis samt tættere opfølgning fra Kommissionen på udviklingen af disse i medlemsstaterne. Forbrugerrådet Tænk støtter forslagets fokus på opgradering af den ringeste del af beboelsesmassen først, hvormed problemet med energifattigdom løses på sigt.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) finder det centralt, at der sikres en ensartet brug af termer til at beskrive identiske begreber på tværs af EU-initiativerne som forudsætning for let tilgængelige data, digitalisering og undgåelse af fortolkningstvivil. Derudover mener FRI, at begrebet "Zero-Emission-Building" har flere mangler: For det første omhandler definitionen alene forbrug af energi til bygningens drift. Hvis dette er hensigten, mener FRI en mere retvisende benævnelse bør være "Zero-Energy Building". For det andet bør en nulemissionsbygning, for at være retvisende, omfatte klimaaftryk, som dækker hele bygningens levetid fra "vugge til grav". For det tredje vil en bygning aldrig blive 100 pct. klimaneutral, hvorfor en mere retvisende benævnelse iflg. FRI vil være en "Neutral-Emission Building". Derudover mener FRI, at forsyning af energi til bygninger bør reguleres i EE- og VE-direktiverne og ikke i Bygningsdirektivet, men såfremt det gør, bør alle typer af VE-kilder ligestilles, mens direktivet ligeledes skal være teknologineutralt. FRI mener, at tidskravet til implementering af LCA/GWP for bygninger bliver overhalet af EU-taksonomien, da der allerede

fra årsskiftet er et krav om, at virksomheder omfattet af taksonomien skal udregne deres bygningers klimaaftryk. FRI mener derfor, at bygningsdirektivets ambitionsniveau som minimum bør følge EU-taksonomien. FRI foreslår, at Kommissionen bør præsentere en implementeringsplan senest to år før datoen for kravet om LCA-beregninger træder i kraft i direktivet. I planen bør Kommissionen bemyndiges til at fastlægge et ambitionsniveau på forskellige implementeringstrin for beregningen af LCA.

Intelligent Energi hilser direktivforslaget velkommen og er enige i behovet for at forbedre Europas bygningsmasses energimæssige ydeevne og evne til at spille sammen med energisystemet. Intelligent Energi støtter de elementer, der sigter mod at fjerne støtte til og styrke muligheden for konvertering fra fossil til grøn opvarmning, men ser behov for præcisering, idet direktivet fremsætter, at krav til fossil opvarmning eller fossile brændsler ikke må være en "unjustifiable market barrier". Intelligent Energi mener, at denne formulering efterlader et meget stort rum for fortolkning og bør præciseres. Intelligent Energi hilser tillige en styrket forberedelse af bygninger til opladning af elbiler (grænse fra 10 til 3 parkeringspladser) velkommen, men finder det økonomisk mere fornuftigt at fjerne grænsen helt frem for at tilpasse forholdene til efter byggeret står klar. Intelligent Energi støtter inklusionen af den nye artikel 14 om datatilgængelighed for ejere, lejere og tredjepartsaktører, der i den danske kontekst kan afhjælpe nuværende barrierer ift. fx vand og varmedata. Intelligent Energi roser Kommissionen for at kræve, at tærsklen for automatiserings- og kontrolsystemer i bygninger sænkes til en effektiv nominel effekt på 70 kW og derover – frem for de nuværende 290 kW. Intelligent Energi opfordrer til, at Kommissionen fremrykker implementeringsdatoen til 2024 frem for 2029 samt eksplicit sikrer, at styresystemerne sætter bygninger i stand til at reagere på komplekse prissignaler fra infrastruktur og energimarked. Ifølge Intelligent Energi skal dette sikre, at bygninger, der nybygges eller renoveres, får et klart incitament til, at bygningen kan favne de muligheder, som fremtidens energisystem vil give bygningsejere- og driftsherrer, da efterinstallation er væsentligt dyrere og til dels umuligt. Dertil er Intelligent Energi positive over for direktivets fokus på "nul-emissionsbygninger", men mener, at definitionen er bekymrende, fordi den lægger op til at kræve lokalt placerede VE-anlæg, frem for hvor det er samfundsøkonomisk mest bæredygtigt.

Kommunernes Landsforening (KL) mener, at der for at sikre en smidig implementering af bygningsdirektivet er behov for udvikling af energimærkningsordningen. Her mener KL, at der skal være bedre mulighed for aktiv anvendelse af energimærkerne ved at offentlige/større bygningsejere får mulighed for at vælge, hvorvidt energimærkningen skal udføres af en intern eller ekstern ekspert. KL foreslår her at følge Norges model, hvor der *ikke* er krav om uafhængige eksperter, men blot at vedkommende er *kvalificeret*. Dertil ønsker KL, at energimærker gøres digitale for at skabe bedre overblik over bygningsmassen. Herudover mener KL, at der skal sikres finansiering til den kommunale indsats for at efterleve de højere krav for energiprformance i nye og eksisterende bygninger, herunder dækning af udgifter til de faktiske renoveringer, administrativ håndtering af det stigende antal projekter ift. budgettering og kontraktstyring samt stigende og mere kompleks sagsbehandling af byggesager. Herudover bakker KL op om forslaget om dataudveksling relateret til bygningers energiforbrug og anbefaler, at KL inddrages i processen om dataudveksling i videst

muligt omfang. Ifm. skærpelsen af kravet for, hvornår der skal opsættes eller forbedres ladestandere, mener KL, at der er brug for værktøjer, der giver kommunerne mulighed for at tilpasse lokalplanerne med mulighed for lokale skøn og beslutninger om placering af ladestandere, så ladeinfrastrukturen bliver både økonomisk og klimamæssigt hensigtsmæssig.

Rambøll finder det positivt, at bygningsdirektivet henviser til EE- og VE-direktiverne, hvormed det understreges, at bygninger generelt ikke betragtes alene, men som del af lokale fællesskaber og byer, hvor bygninger kan forsynes med varme/køling fra lokale netværk. Rambøll understreger dog, at direktivet skal fokusere på den omkostningsmæssigt mest effektive løsning set i lyset af omkostningerne fra CO₂-emissioner samt de fluktuerende energipriser. Rambøll finder det uhensigtsmæssigt i dag, at der er en præference for on-site produktion af varme eller kombineret varme/køling som ofte er mindre kosteffektivt end løsninger i større skala. Eksempelvis medfører denne uhensigtsmæssighed ifølge Rambøll, at varmepumper installeres i enkelte bygninger, biomassefyr i enkelte bygninger samt solceller til opvarmning installeres on-site, selvom det ville være mere effektivt at gøre på et højere forsyningsniveau. Rambøll finder det dertil positivt, at direktivet har kosteffektivitet som en prioritet, men det kan dog misforstås sådan, at nogle medlemslande fokuserer mere på kriterier for nulenergi og kræver meget dyre og ineffektive løsninger. Ifølge Rambøll bør direktivet understrege, at det vigtigste kriterie er kosteffektivitet, der yderligere bør understøttes af to sekundære målsætninger i form af *nulemission* samt *resiliens*. Rambøll finder dertil, at direktivet bør inkludere kriterier for temperaturer i bygninger, fordi effektiviteten af varmepumper afhænger af den nødvendige forsyning af temperaturer i bygningen.

ROCKWOOL mener, at bygningsdirektivets fokus skal fastholdes på at reducere bygningers energibehov, idet bygninger med lavt energibehov bidrager til at løse udfordringen med peak-load demand i energisystemet og er med til at sikre tilstrækkelig kapacitet af grøn energi til andre sektorer. ROCKWOOL mener, at hovedfokus i de enkelte direktiver skal sikres for at opnå den optimale effekt for Fit for 55-pakken, og her er bygningsdirektivet den eneste lovgivning, der regulerer bygningers energibehov. ROCKWOOL fremsætter særligt to områder, hvor Danmark bør arbejde for ændringer. For det første mener ROCKWOOL, at den termiske kvalitet af klimaskærmen bliver nedprioriteret i forslaget, der primært har fokus på dekarbonisering af varmeforsyningen. ROCKWOOL mener, at bygningsdirektivet bør prioritere, at bygninger har en optimeret klimaskærm uafhængigt af den aktuelle energiforsyning, da det er afgørende for at sikre et godt indeklima samt lave energiomkostninger. Dertil mener ROCKWOOL, at de foreslåede krav til minimumsstandarder til bygninger er for uambitiøse, idet det i Kommissionens 'impact assessment' fremgår, at det foreslåede moderate ambitionsniveau er utilstrækkeligt til at sikre, at bygninger leverer det nødvendige bidrag til EU's 2030 målsætning. ROCKWOOL mener, at Kommissionen skal fremsætte en plan for, hvornår alle bygninger skal renoveres til nulemissionsbygninger. ROCKWOOL finder det beklageligt, at Kommissionen er gået på kompromis med ambitionsniveauet for renovering, da en ambitiøs renoveringsindsats vil afhjælpe effekten af stigende energipriser og social ubalance.

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) fremsætter, at der overordnet set er behov for en stærkere regulering af bygningsområdet for at sikre, at målet om klimaneutralitet i 2050 kan realiseres. RGO mener, at reguleringen skal styrkes for den indlejrede klimapåvirkning fra byggematerialer, opførsel, renovering og nedrivning af bygninger. RGO mener yderligere, at energieffektiviseringen af den eksisterende bygningsmasse skal accelereres, således minimumsstandarder også skal gælde for øvrige bygninger, ud over til de foreslåede energimærker G og F, hvormed energiforbrug og CO₂-udledninger nedbringes hurtigere og flere bygninger omfattes end foreslået. Derudover foreslår RGO, at den foreslåede harmonisering af energimærkningsskalaen skal defineres på en anden måde, således at det undgås, at allerede energimærkede bygninger omplaceres med tekniske komplikationer samt forvirring til følge. Herudover støtter RGO intentionen i forslaget om, at driftsenergiforbruget for både nye og eksisterende bygninger skal være klimaneutralt, men RGO påpeger en række u hensigtsmæssigheder. RGO finder, at begrebet "nul-emission" ikke kan bruges, hvis indlejret CO₂ ved opførsel og renoveringer udelades fra definitionen; at "nul-emission" også skal inddrage det samlede energisystem og ikke kun den enkelte bygning; at VE-produktion på eller ved bygningen eller fra VE-fællesskaber forvrider VE-udbygningen; og endelig at kravet om, at eksisterende bygninger skal leve op til samme krav om energiforbrug som nye bygninger i 2050 vil blive uforholdsmæssigt dyrt at efterkomme som følge af meget omfattende efterisoleringer. RGO foreslår derfor, at kravene til eksisterende bygningers energiforbrug i 2050 skal differentieres, samt at alle former for VE-forsyning skal ligestilles, herunder at krav til VE-forsyning defineres ud fra den samlede energiforsyning til bygninger. RGO mener dertil, at kravene til tekniske bygningsinstallationer bør skærpes sådan, at styring af energiforbrug sker efter bygningens og brugernes behov samt efter energipriser eller andre parametre. RGO bemærker, at der med forslagets artikel 11 gives mulighed for at fastsætte særlige krav til de tekniske bygningsinstallationer, hvormed det muliggøres at forbyde visse typer af fossile brændsler. RGO opfordrer regeringen til at overveje at indføre forbud mod anvendelse af fossile brændsler, fx olie fra 2025 og naturgas fra 2030 samt forbud mod anvendelse af biomasse til opvarmning.

SYNERGI mener, at bygningsdirektivet fortsat skal være den drivende lovgivning til at øge energieffektiviteten i bygninger som bidrag til et sundt indeklima og til at afhjælpe energifattigdom. SYNERGI understreger, at der skal fokuseres på at sikre høje benchmarkværdier med fokus på sænkning af bygningers energibehov uafhængigt af energiforsyningen. Dertil mener SYNERGI, at de foreslåede minimumsstandarder til bygninger skal være mere ambitiøse. SYNERGI mener, at der bør udarbejdes en plan for, hvordan alle øvrige bygninger ud over bygninger energimærket F og G bliver nulemissionsbygninger i 2050. Dertil mener SYNERGI, at definitionen af nulemissionsbygninger og gennemgribende renoveringer skal målrettes øget energieffektivitet og opdeles ift. nybyg og renovering, således særligt definitionen for nulemissionsbygninger styrkes. SYNERGI støtter de nationale planer for bygningsrenoveringer og mener, at disse skal vise vejen mod 2050-målsætningen om klimaneutralitet. Endelig finder SYNERGI, at der bør sættes øget fokus på smarte digitale bygninger via tekniske bygningssystemer, Smart Readiness Indicators (SRI) samt adgang til bygningsdata.

TEKNIQ påpeger, at selvom biomasse defineres som "renewable" iht. VE-direktivet, kan det generelt ikke defineres som "on-site renewable". TEKNIQ anfører, at hvis

biomase defineres som "on-site renewable", åbner man i præambelens s. 25 (20) for on-site CO₂-udledning fra afbrænding af biomase og dermed bryder man med præambelens s. 14 (d). TEKNIQ mener, at brugen af biomasse til boligopvarmning er uhensigtsmæssig, at biomasseafbrænding bør udfases, og at omtalen af biomasse bør slettes fra præambelens s. 25 (20). TEKNIQ foreslår til art. 3, stk. 4, at Danmark skal arbejde for, at Kommissionen i sin vurdering skal påse implementeringen af den planlagte lovgivning, som beskrevet i tidligere indsendte "national building renovations plans". TEKNIQ foreslår, at Danmark skal arbejde for, at artikel 7, stk. 2, litra (a) ændres, så kravet om beregning af bygningernes livscyklus GWP gælder for nye bygninger, der ejes eller benyttes af offentlige myndigheder fra 2027. TEKNIQ mener ikke, at betegnelsen "unjustifiable market barrier" i art. 11 bidrager til klarhed og præcision om udfasning af brug af fossil opvarmning eller fossile brændsler. TEKNIQ anbefaler, at Danmark arbejder for en præcisering af hvilke eventuelle begrænsninger, der nationalt kan opstilles. TEKNIQ anbefaler til art. 12, stk. 4, at Danmark arbejder for, at kravet om pre-cabling til ladestandere indføres for alle nye beboelsesbygninger og beboelsesbygninger, der gennemgår en større renovering, og som har minimum 1 parkeringsplads. TEKNIQ foreslår dertil at stk. 5 udgår, da etableringen af en velfungerende ladeinfrastruktur er afgørende for elektrificeringen af transporten, uanset hvor en bygning er beliggende. TEKNIQ foreslår, at Danmark arbejder for, at direktivet stiller krav om, at medlemsstaterne sikrer, at data som minimum stilles til rådighed i timeopløste værdier og med en forsinkelse på maksimalt 24 timer, og at data fra intelligente forbrugsmålere for el, vand, varme og gas også omfattes af kravet. Endelig foreslår TEKNIQ til art. 20, stk. 6, at Danmark arbejder for at stille krav til at landene, såfremt de ønsker at anvende alternative foranstaltninger, udarbejder en analyse, der afdækker potentialet for effektiviseringer som følge af artikel 6, og at de alternative foranstaltninger som minimum skal indfri dette potentiale.

VELUX påpeger, at definitionen af nulemissionsbygninger er ret snæver og omfatter ikke indlejret CO₂, hvorfor VELUX foretrækker IEAs definition. VELUX opfordrer til en udvidelse af definitionen af gennemgribende renovering til også at tage højde for fordelene ved energieffektivitet. VELUX mener, at tidshorisonterne i art. 4 og 6 om beregning af omkostningsoptimale niveauer og beregning af bygningers energimæssige ydeevne er for lange, givet investeringer i renovering af bygninger sker nu og de næste år vil blive afgørende. VELUX finder det dog glædeligt, at sundhed indgår i beregningen af nye eksternaliteter. Derudover mener VELUX også, at tidshorisonten for beregning af indlejret CO₂ i art. 7 er uambitiøs og inkluderes meget sent. VELUX hilser dog medtagelsen af indeklime her velkommen, men pointerer at definitionerne for sundt indeklime bør fremgår af art. 2. VELUX støtter op om inklusionen af minimumsstandarder for energimæssig ydeevne, men pointerer, at der stadig er behov for at vurdere forslaget. Derudover mener VELUX, at energimærkerne er et vigtigt nøgleværktøj til at fremskyde renoveringshastigheden og til at indsamle flere data. Endeligt støtter VELUX introduktionen af bygningsrenoveringspasset i art. 10.

Historiske Huse er grundlæggende enig i, at den europæiske bygningsmasses belastning af klimaet skal reduceres men mener ikke, at ambitionen om "zero emission"

er realistisk fsva. den byggede kulturarv, selvom dette anerkendes for "officially protected buildings", da det vil kompromittere bygningernes bevaringsværdi. Historiske Huse vurderer, at denne undtagelse er for smal, hvis dette oversættes til bygninger beskyttet af Bygningsfredningsloven eller Planloven ved henholdsvis fredning og indskrivning i kommuneplan eller lokalplan. Historiske Huse bemærker, at disse huse ud fra en livscyklus-betragtning ofte vil udgøre en mindre klimabelastning end nybyggeri. Historiske Huse ønsker, at undtagelsen udvides med et pålæg om, at bevaringsværdierne på enhver bygning, som ikke er "officially protected" og opført før 1960, registreres og vurderes af den lokale kommune før eventuel tilladelse kan opnås til energitiltag, der anfægter klimaskærmens bevaringsværdier. Historiske Huse påpeger, at det må forventes, at der er lande i Europa, hvis registrering og beskyttelse af den byggede kulturarv er lavere end Danmarks, som endnu ikke har registreret halvdelen af sine bevaringsværdige bygninger og bygningsmiljøer. Historiske Huse foreslår til sidst, at der stilles krav om, at medlemsstaterne i deres økonomiske støtteordninger skaber incitamenter for isoleringsmetoder, der bevarer mest muligt af det eksisterende materiale, samt fremmer materialer og metoder som nedbringer energiforbruget, og at medlemsstaterne støtter udbredelse af tilgængelig viden om isoleringsmetoder og -materialer, samt øvrig viden om mulighed for nedbringelse af klimabelastning i byggeriet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens Vinterpakke velkommen. Regeringen ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet samt drive den grønne omstilling både i Danmark og hele EU mod klimaneutralitet i senest 2050.

Regeringen hilser revisionen af bygningsdirektivet velkommen som en delvis udmøntning af Kommissionens strategi for Renoveringsbølgen. Forslaget lægger op til en ambitiøs indsats, hvilket overordnet flugter med regeringens prioriteter, da Kommissionens hensigt med forslaget er at understøtte opnåelse af EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet samt drive den grønne omstilling både i Danmark og EU frem mod klimaneutralitet i senest 2050. Regeringen finder desuden, at forslaget bør ses i tæt sammenhæng med de øvrige forslag i Fit for 55-pakken, særligt forslaget om revision af energieffektivitetsdirektivet.

Regeringen finder, at der er et stort potentiale for energieffektivitet gennem forbedringer i bygningsskallen, omstillingen til elektriske varmepumper eller fjernvarme og udviklingen af "smarte bygninger". Regeringen vil i den forbindelse bl.a. arbejde for, at der sikres maksimal synergi og sammenhæng mellem energimærkningsordningen, SRI-ordningen, bygningsrenoveringspasset, energimærket, dataindsamling og andre

relevante ordninger. Regeringen forholder sig derudover overordnet positiv til, at forslaget lægger op til bedre indsamling og udnyttelse af data, forøget kontrol og eftersyn af tekniske installationer samt indførelse af en national renoveringshandlingsplan.

Det er generelt vigtigt for regeringen, at der tages højde for forskelle i udgangspunktet for medlemsstaterne, og at medlemsstaterne får fleksibilitet i relation til udmøntningen af initiativer m.v. Dette kan fx gøre sig gældende for, hvorvidt der bør etableres støtteordninger samt de øgede krav til installation af ladestandere, som potentielt kan medføre, at antallet af ladestandere vil overstige behovet i mange bygninger.

Regeringen er meget positiv over for, at Kommissionen med forslaget lægger op til at give mulighed for nationalt at fastsætte krav til drivhusgasemissioner eller brændselsform i opvarmningsanlæg, da dette kan understøtte regeringens ønske om at udfase fossile brændsler i den individuelle opvarmning. Dette er en vigtig prioritet for regeringen, jf. Klimaaftalen for Energi og Industri 2020 (indgået af Regeringen (S), V, DF, RV, SF, Ø, K, LA og Å). Regeringen ser potentiale i, at medlemsstaterne får yderligere fleksibilitet til at udfase fossile brændsler.

Regeringen vil arbejde for at sikre omkostningseffektivitet, således at bygningerne med mest behov for renoveringer bliver prioriteret. Regeringen vil dertil arbejde for, at omkostningerne forbundet med forslaget står mål med gevinsterne, så borgere, stat eller erhvervsliv m.v. ikke pålægges økonomiske eller administrative byrder, som vurderes uproportionelle i forhold til det mål, som ønskes opnået. Regeringen er ved at analysere forslaget nærmere, herunder forslaget til minimumsstandarder for bygningers energimæssige ydeevne. Det er desuden vigtigt for regeringen, at forslaget leverer reelle effekter, herunder reduktioner i CO₂-udledningen fra bygninger og energieffektivitet. Regeringen vil her arbejde for, at forslaget sikrer en balance mellem det primære formål og de afledte effekter.

Regeringen er positiv over for, at Kommissionen ønsker at sætte større fokus på livscyklusudledninger ved at anse bygningsmassen og byggeriet som "materialebanker", der indeholder værdifulde materialer til brug i fremtiden. Regeringen ser derfor positivt på indførelse af et deklarationskrav til nye bygningers klimapåvirkning for hele bygningens livscyklus - fra "vugge til grav". Regeringen vurderer dog, at det kan være mere ambitiøst og kan og suppleres med en grænseværdi for bygningens CO₂e.

Regeringen vil arbejde for, at direktivet får en mere teknologineutral tilgang ved at skabe lige mulighed for at anvende VE leveret fra det kollektive elnet på linje med fx egenproduktion eller VE-fællesskaber. Egenproduktion m.v. er ét muligt værktøj til at øge andelen af VE i nye bygninger og bør ikke være et mål i sig selv, da den danske model om fælles energiforsyning skaber et omkostningseffektivt alternativ.

Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder de potentielle erhvervsøkonomiske, samfundsøkonomiske, statsfinansielle og administrative konsekvenser for Danmark med henblik på at tage stilling til forslaget og dets enkelte elementer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.